

Valtioneuvoston yleisistunto

12.6.2020
Ylimääräinen istunto

Ministeri Ohisalo

Ant-Wuorinen Martti (56) I
Rajavartiolaitoksen esikunnan
oikeudellisen osaston
osastopäällikkö, esittelijä
p. 029 5421602
Sisäministeriö

Valtioneuvoston päätös

Valtioneuvoston päätös rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille tehdyn päätöksen muuttamisesta ja päätöksen voimassaolon jatkamisesta

SISÄLTÖ:

Valtioneuvosto teki 17.3.2020 päätöksen rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille 19.3.–13.4.2020 koronaviruksen aiheuttamasta COVID-19-tartuntatautiepideemiasta Suomen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan edellyttämien toimien vuoksi.

Päätöstä muutettiin 24.3.2020 tehdyllä päätöksellä 25.3.2020 alkaen vesiliikenteen rajanylityspaikkojen osalta. Päätöksen voimassaoloa jatkettiin 7.4.2020 tehdyllä päätöksellä 13.5.2020 asti.

Päätökseen tehtiin 7.5.2020 tehdyllä päätöksellä eräitä sisällöllisiä muutoksia 14.5.2020 alkaen, ja samalla päätöksen voimassaoloa jatkettiin 14.6.2020 asti.

Päätökseen tehtiin 20.5.2020 muutoksia vesiliikenteen rajanylityspaikkojen osalta 21.5.2020 alkaen.

COVID-19-tartuntatautiepideemia jatkuu edelleen, minkä vuoksi sisärajavallontaa olisi edelleen tarpeen jatkaa osittain. Päätöstä muutettaisiin kuitenkin niin, että sisärajavallonta poistuisi Suomen ja Norjan, Tanskan, Islannin, Viron, Latvian ja Liettuan välisestä liikenteestä sekä Schengen-maiden välisestä huvialusliikenteestä. Lisäksi kaikki lentokentät avattaisiin henkilöliikenteelle huomioiden sisärajaliikennettä koskevat matkustusrajoitukset.

Päätöksen sisältö olisi 15.6.2020 alkaen seuraava:

Sisärajavallonta on palautettu koronaviruksen aiheuttamasta COVID-19-tartuntatautiepideemiasta Suomen sisäiseen turvallisuuteen kohdistuvan vakavan uhan edellyttämien toimien vuoksi 14.7.2020 asti.

Sisärajavallonta on palautettu Suomen ja Ruotsin välisellä maarajalla,

lentoliikenteessä lukuun ottamatta Suomen ja Norjan, Tanskan, Islannin, Viron, Latvian ja Liettuan välistä liikennettä sekä

vesiliikenteessä lukuun ottamatta

Esitys:

Valtioneuvosto päättää rajavalvonnan väliaikaisesta palauttamisesta sisärajoille tehdyn päätöksen muuttamisesta ja päätöksen voimassaolon jatkamisesta 15.6.–14.7.2020

- huvialusliikennettä ja
- Suomen ja Norjan, Tanskan, Islannin, Viron, Latvian ja Liettuan välistä säännöllistä lauttaliikennettä.

Henkilöliikenteelle tarkoitetuilla rajanylityspaikoilla on sallittua Suomessa tai muussa EU- tai Schengen-valtiossa asuvien paluuliikenne, työmatkaliikenne ja muu välttämätön liikenne.

Sisärajavälvonnan palauttaminen ei vaikuta perustuslain 9 §:ssä turvattuun liikkumisvapauteen, jonka mukaan Suomen kansalaista ei saa estää saapumasta maahan. Jokaisella on myös oikeus lähteä maasta, ellei hänen matkustusoikeuttaan ole matkustuskiellolla tai muutoin lakiperusteisesti rajoitettu.

Siltä osin kuin sisärajavälvonta on palautettu, sisärajan rajanylityspaikkoja ovat

Suomen ja Ruotsin välisellä maarajalla:

- Karesuvanto, Kolari, Muonio, Pello, Tornio ja Ylitornio: tavaraliikenne ja henkilöliikenne

lentoliikenteessä:

- Enontekiön, Helsinki-Malmin, Helsinki-Vantaan, Ivalon, Joensuun, Jyväskylän, Kajaanin, Kemi-Tornion, Kittilän, Kokkola-Pietarsaaren, Kuopion, Kuusamon, Lappeenrannan, Maarianhaminan, Mikkelin, Oulun, Porin, Rovaniemen, Savonlinnan, Seinäjoen, Tampere-Pirkkalan, Turun ja Vaasan lentoasemat: tavaraliikenne ja henkilöliikenne

vesiliikenteessä:

- Helsingin, Långnäsin, Maarianhaminan, Naantalın, Turun ja Vaasan satamat: tavaraliikenne ja henkilöliikenne

- Eckerön, Eurajoen, Färjsundetin, Förbyn, Haminan, Hangon, Haukiputaan, Inkoon, Kalajoen, Kaskisten, Kemin, Kemiön, Kirkkonummen, Kokkolan, Kotkan, Kristiinankaupungin, Lappeenrannan, Loviisan, Merikarvian, Nuijamaan, Oulun, Paraisten, Pernajan, Pietarsaaren, Pohjan, Porin, Porvoon, Raahen, Rauman, Salon, Sipoon, Taalintehtaan, Tammisaaren, Tornion ja Uudenkaupungin satamat: vain tavaraliikenne

Sisärajavälvonta voidaan kohdentaa sisäisen turvallisuuden viranomaisten ja terveydenhuoltoviranomaisten yhteisten uhka- ja riskiarvioiden perusteella valittuihin kohteisiin.

VAIKUTUKSET:

TALOUDELLISET:

Sisärajavälvonnan palauttamisen osittainen jatkaminen aiheuttaisi Rajavartiolaitokselle arviolta 950 000 euron ylimääräiset kustannukset. Kustannukset tulisi kattaa lisämäärärahalta Rajavartiolaitoksen toimintamenomomentille.

Sisärajavälvonnan palauttamisesta voi aiheutua ylimääräisiä kustannuksia myös poliisille ja Tullille. Poliisin ja Tullin osallistumisen kustannukset lasketaan ja kohdennetaan lisätalousarviosta erikseen, kun Rajavartiolaitoksen tueksi

tarvittavan tuen tarve selviää.

VIRANOMAISTEN TOIMINTAAN KOHDISTUVAT:

Päätös mahdollistaisi Rajavartiolaitoksen henkilövoimavarojen osittaisen palauttamisen ulkorajojen valvontaan ja muihin Rajavartiolaitoksen lakisäätteisiin tehtäviin, kuten kesäkauden myötä lisääntyviin merellisiin turvallisuustehtäviin.

Poliisi ja Tulli osallistuisivat sisäraja- ja sisärajavalvonnan palauttamiseen erikseen sovittavalla tavalla. Sisäraja- ja sisärajavalvonnan osittainen jatkaminen voi johtaa poliisin ja Tullin osalta uudelleenjärjestelyihin ja suorituskykyvaikutuksiin.

RAJANYLITTÄJIIN KOHDISTUVAT:

Siltä osin kuin sisäraja- ja sisärajavalvonta on palautettu, sisärajan ylittäjien on käytettävä päätöksessä mainittuja rajanylityspaikkoja. Muualta rajan ylittäminen ei ole sallittua ilman rajanylityslupaa.

Päätös ei merkitse muutosta velvollisuuteen pitää mukana matkustusasiakirjoja.

Ulkomaalaisen maahantulon edellytyksistä säädetään Schengenin rajasäännöstössä ja ulkomaalaislaissa. Jos rajanylityspaikalle saapuu henkilö, joka ei täytä säädettyjä maahantulon edellytyksiä, hänen maahanpääsytään voidaan estää voimassa olevan lainsäädännön mukaisin perustein.

YHTEISKUNNALLISET:

Sisäraja- ja sisärajavalvonnalla on huomattavia vaikutuksia yhteiskunnan toimintaan ja ihmisten elämään. Sisäraja- ja sisärajavalvonnan osittainen poistaminen tukisi tavoitteita varmistaa yhteiskunnan toimivuus ja palauttaa asteittain Schengen-alueen vapaa liikkuvuus komission suositamalla tavalla.

LISÄTIETOA:

Asia on käsitelty kirjallisesti poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen valtakunnallisessa PTR-johtoryhmässä.

Päätöksestä ilmoitetaan samanaikaisesti muille EU:n jäsenvaltioille ja komissiolle.

Sisäraja- ja sisärajavalvonnan tarvetta ja laajuutta arvioidaan säännöllisesti epidemiologisen tilanteen perustella. Ruotsin osalta tilannetta tarkastellaan kahden viikon välein.

TOIMIVALTA:

Rajavartiolaki 15 §
Valtioneuvoston ohjesääntö 6 § 7 kohta

LIITE 1 muistio